

Fotbollens samhällsnytta blir tydlig med en hållbarhetsrapport

Ligan Division 1 herrar har identifierat sin egen hållbarhetsprofil och presenterar nuläget i världens första hållbarhetsrapport för en fotbollsliga. Rapporten visar tydligt på den stora samhällsnyttan som fotbollsverksamhet ger. Johan Englund, ordförande i intresseorganisationen Ettanfotboll, hoppas på att fler organisationer följer efter med egna hållbarhetsrapporter för ett mer långsiktigt hållbart idrottsverige.

Ettanfotboll är intresseorganisationen för alla fotbollsklubbar som spelar i ligan Division 1 herrar, som i folkmun kallas för Ettan. Det är den tredje högsta serien i svensk herrfotboll med Allsvenskan och Superettan i högre divisioner. Ettan spelas i en division norra och en division södra, med totalt 32 lag. Det är lika många lag som i Allsvenskan och Superettan tillsammans.

Det speciella med Ettan är att det verkligen är aspirationernas liga, en riktigt talangrika där många unga spelare startar sin elitkarriär. Exempelvis tar ungefär 50 talanger varje år steget uppåt i högre divisioner. Men det är också en liga där klubbar, domare och tränare strävar mot högre nivåer – helt enkelt en väldigt bra skola för många fotbollsaktiva. Ettan är också speciell genom att själva fotbollen är på elitnivå men att ytterst få kan livnära sig på den. Därför klassas ligan "semiprofessionell". Det är också ovanligt hög omsättning på lag i Ettan, vilket beror på hur seriesystemet är utformat. Varje säsong brukar 9-10 lag vara nya i ligan, dvs ca 1/3. Några kommer ner från Superettan och minst sex lag kommer upp från division 2. Resultatet blir att Ettan är ett väldigt viktigt kugghjul i svensk fotboll.

-De största utmaningarna för klubbarna är att de ekonomiska förutsättningarna är så tuffa. Man har inte samma centrala intäkter från TV-avtal, nationella sponsorer etc. som

Allsvenskan och Superettan. Klubbarna är i stället i mycket högre grad beroende av lokala sponsorer och kommunerna, påpekar Johan.

Med den utmanande ekonomiska situationen brottas nästan alla föreningarna med möjligheten att säkerställa klubbens överlevnad över tid. För att kunna prestera sportsligt på tillräckligt kvalificerad nivå behöver klubbarna ha en organisation och en ekonomi som är långsiktigt hållbar. Det viktiga är att klara att utveckla både ligan och de klubbar som spelar i Ettan så att inte gapet till Superettan blir för stort. Det händer att möjligheten att gå upp i Superettan lockar en klubb att satsa mer än vad man faktiskt har resurser till och det kan få förödande konsekvenser för hela klubben.

Ettan har som intresseorganisation gjort en första hållbarhetsrapport för 2018. Den gäller för alla klubbarna, och då hela klubben, inte enbart A-laget herrar, som spelar i ligan. Det finns framförallt två starka skäl till att göra en hållbarhetsrapport för Ettan. Det första skälet är att sammanställa och påvisa allt bra som görs i ligan och i föreningarna. Syftet med det är bland annat att underlätta för klubbarna i deras dialog med lokala intressenter, t.ex. kommuner, sponsorer och medlemmar. Det andra skälet är att hållbarhetsfrågorna och de verktyg som kommer med dem stödjer det utvecklingsarbete som är nödvändigt både idag och i framtiden för att göra klubbarna i

ligan ekonomiskt, organisatoriskt, mänskligt och miljömässigt hållbara över tid.

De intressenter som behöver känna till mer om Ettanfotbolls hållbarhet är självklart klubbarnas medlemmar men också lokalsamhället, och då särskilt kommunerna och lokala kommersiella partners. Att idag engagera sig som "sponsor" för en klubb eller liga, förutsätter att man kan möta de förväntningar moderna företag, och särskilt deras anställda, har på en sund och hållbar verksamhet. T.ex. arbetar vi nu vidare för miljövänligare konstgräsplaner och transporter till matcher. Det finns också ett ständigt pågående arbete mot matchfixning.

Det finns ingen specifikt "fotbollshållbarhet" utan det är den sammantagna samhällsnyttan fotbollen ger genom att så många påverkas och deltar som ger effekt. Fotboll är utan jämförelse den största idrotten, så den har en enormt positiv påverkan på samhället. Det finns många gynnsamma effekter av fotbollsverksamhet. Själva kärnverksamheten, d.v.s. att bedriva träningar och matchspel, ger mängder av unga människor tillgång till fysisk aktivitet och en vettig fritid. Man vet att idrottande ungdomar klarar skolan bättre. Fysisk aktivitet minskar också kostbara vällevnadssjukdomar på sikt. Lagspel bygger upp samverkan mellan individer och många får också träna på ledarskap. Fotboll ger helt enkelt mängder med unga en god fostran. Kanske ett lite gammaldags ord, men här är det relevant, det handlar om sunda värderingar och förmåga att samarbeta.

Johan Englund

Johan är ordförande i intresseorganisationen Ettanfotboll.

© HÅLLBAR TILLVÄXT I SVERIGE AB 2019, all rights reserved

Att utveckla ligan och klubbarna för framtiden handlar om ett långsiktigt arbete varför Ettan självklart – om det finns resurser till det på intresseorganisationsnivå – kommer att följa upp årets rapport med årliga hållbarhetsredovisningar. Men hållbarhetsarbetet för Ettan är så mycket mer än att bara redovisa och rapportera. Nu i år kommer intresseorganisationen centralt tillsammans med föreningarna att diskutera hur den Hållbara föreningen ser ut; vilka mål man ska sätta och vilka frågor man ska prioritera för arbetet under 2020.

Förhoppningen är att arbetet med hållbarhet ska vara ett uthålligt, ihärdigt och långsiktigt arbete som leder till ett rejält lyft för hela Ettan, klubbarna såväl som intresseorganisationen. Andra fotbollsorganisationer som också arbetar med hållbarhet är dels enskilda större klubbar som Djurgårdens IF och dels nationsförbund som det Italienska, men troligen är Ettan den första ligan i världen som har gjort en hållbarhetsrapport!

-Tyvärr är det många som tar fotbollens goda påverkan på och bidrag till samhället för given. Därför måste vi som intresseorganisation bli mycket bättre på att lyfta fram de faktiska resultaten så att alla förstår allt vi bidrar med. Det jag skulle önska mig mest av allt runt fotbollens hållbarhetsarbete är att fler följer efter oss. Jag är övertygad om att ett systematiskt arbete med hållbarhetsfrågorna, de globala målen etc. skulle ge både fotbollen och samhället väldigt mycket, säger Johan.

Ettanfotboll är en intresseorganisation som grundades 2006 när seriesystemet ritades om inom svensk fotboll. När organisationen grundades tog man namnet Svensk Elitfotboll Ettan. Sedan 2015 heter man Ettanfotboll, Ettanfotbolls primära syfte när intresseorganisationen grundades 2006 var att fördela de intäkterna till klubbarna som kom in centralt. Idag har Ettanfotboll för föreningarnas räkning uppdraget att driva utvecklingen av den semiprofessionella fotbollen; sportsligt, ekonomiskt, kommersiellt och administrativt. Under fotbollssäsongen arrangerar organisationen ett flertal utbildnings och nätverksträffar för föreningarna liksom ett antal marknadsaktiviteter. Genom centrala avtal TV-sänds alla 480 matcher i division 1 sedan säsongen 2018